Debreczen 1865. Jan. 8. 2. szám. Negyedik évfolyam.

Megjelen **minden vasárnap.** Előfizetési ára egy évre 6 frt, fél évre 3 frt, három hóra 1 frt. 80 kr. **Szerkesztő és kiadóhivatal** a pinczai **Csanak-ház ban.**

Hirdetési dij: Négyhasábos petit sorért egyszeri hirdetésnél 5 kr, háromszorinál 4 kr, többszörinél vagy nagy terjedelmü hirdetésnél árleszámitás.

HORTOBÁGY.

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALMU HETILAP.

Egyes szám ára 15 kr.

Lapunk számára külföldi hirdetményeket elfogad: Hassenstein és Vogler Hamburg és Altonában; Mollen Ottó, majna-melléki Frankfurtban. Oppelik A. Bécsben; Laffitte Bullier és társa Párisban; Goldberger A. T. Berlinben. Draudt G. és Brauner J. G. Bécsben.

A debreczeni közös vagyonok és javadalmak rendezéséről.

Huzamosb idő óta folyt és forrong már Debreczen sz. kir. város mint város és polgárai, lakosai közt azon küzdelem és versengés, mely a városi közbirtokosok közös vagyonai és javadalmai feletti rendelkezési és tulajdoni jog összezavarása, hibás felfogása folytán, a városi hatóság részéről, a polgárok és lakosok egyetemének okozott tetemes és már-már elviselhetlen sérelméből vette eredetét és veszi folyvást táplálékát. Mely tulajdoni jog feletti küzdelem és versengés, a politikai élet terére is átvitetett és nem csoda, hogy valóságos lázrohammá vált; mert egyfelől a nemes város elöljárósága, mindazon időben, melyben az nem a népválasztásból került ki, akkor is politikai intentiót látott a tagadhatlanul rendelkezési és beleszólási joggal biró polgárság fellépésében, midőn ez a jogilag és már telekkönyvileg is részére biztositott vagyonokhoz való tulajdon-jog kérdéseiben, jogait megóvandó, tettlegesen fellépett; másfelől a polgárság és a lakosság egyeteme mindannyiszor, valahányszor azt látta, hogy az elöljáróság, habár szorultságból, vagy saját felfogása ezerint jogosan nyult is a közvagyonhoz, érzékenyen jajdult fel, azon gondolatot rejtegetvén elméjében, hogy az elöljáróság, a de nobis sine nobis veszélyes elvénél fogva, utóljára minden közvagyonhoz való rendelkezési jogot magához ragadván, a közvagyon, a város mint testület egyedüli érdekének elömozditására használtatik fel, mig a közbirtokosság sem közvetlen, sem közvetve nem fog részesülhetni semmi javadalomban s igy azon eset fog elő állani végre, hogy a város lakosai egyeteme által szerezgetett vagyonok, részint eladatván, részint adósságokkal terheltetvén, részint egyedül a város magán-birtokaiképen tekintetvén: vagy a város is eladósodik utóljára s nem lesz miből fedezni a közszükségeket, vagy lesz egy szinleg gazdag város, elszegényedett lakosokkal; holott kétségtelen, mikép, csak az a város lehet gazdag, melynek lakosai jólétnek örvendenek.

Ily kisértő gondolatok, ily zavaros körülmények, ily zilált jogállapot, — természetesen sem a városi hatóságnak eljárásában nem engednek nyugalmat, sem a városi lakosságban nem növelhetnek bizalmat; következésképen a politikai küzdelem, melynek egészen más téren kell müködni, — ezek miatt folyvást táplálékot nyer, és azon lázas állapotnak, mely emiatt kifejlik, mig alapjában nem orvosoltatik, véget vetni nem lehet.

Ezen szomoru helyzet oly rendszerben találhatna orvoslást, mely a politikai esélyektől nem függő oly állandó gazdasági bizottmánynak választását engedné meg, mely a politikai befolyások rázkódásainak kitéve nem lévén, a közös vagyonállapot rendezése felett kellőleg intézkednék s illetőleg a város és a lakosság érdekeit egyiránt szem előtt tartván, sem a városnak, sem egyeseknek a közös vagyonba tulnyomóbb befolyást nem engedne, mint amely azokat jogosan illeti; mely választmány teendői közé tartoznék, egyebek közt oda törekedni, hogy a város és a közbirtokos-társak közt örök küzdelem alapjául szolgáló vagyonkérdés, az okszerü gazdaszat elveinél fogva, akép oldassék meg, hogy a vagyon és javadalomelkülönzés végrehajtassék, vagyis a tulajdoni jog akép tisztára hozassék, hogy miatta többé jogilag sem félreértésnek, sem versengésnek ne legyen helye!

Amellett, hogy a nemes város elöljárósága, régibb időben követett azon körültekintő gazdálkodási elvétől eltérve, miszerint folyvást szerzett és a közös vagyonokat szaporitani törekedett, — a legközelebbi 14 év alatt a belső legelőből folyvást önhatalmu foglalásokat, eladásokat tett s a bejött vételárakat csupán a város használára fordította; amellett, hogy a városi polgárság egyetemével közös faizási jogélvezetéből több ideig kiszoritattak a polgárok és a fából bevett jövedelem egyedül a város szükségei fedezésére használtatott; amellett, hogy a városi lakosság egyetemével közös regaléból bevett pénzekből a városi lakosság sohasem részesittetett; sőt e tárgyakra nézve a városi polgárság egyeteme még annyira sem méltattatott, hogy a közös jövedelem hovafordításáról felvilágositttatott s a számadásoknak ellibeterjesztése folytán megnyugtattatott volna: a legközelebbi 3-ik éves időszak alatt oly jogfoglalások, oly tulajdoni jogbeli sérelmek fordultak elő a nemes város részéről, melyek a közös vagyonhoz való tulajdoni jog eszméjével teljes ellentétben állanak s melyek a városi polgárság egyeteme részéről el nem türethetnek s melyek mindannyiszor óvást, olykor tettleges beavatkozást is idézhetnek elő, bár, fájdalom, orvoslás nem eszközöltethetett. Mindamellett tagadhatlanul igaz, hogy ezen égető seb, ha fájdalma néha elnyomatik is, folyvást kikinjul és ha nem orvosoltatik, időhaladtával mindig veszélyesebb lázrohamokat idéz elő. Jelesen

A nemes város elöljárósága jónak látta a belső legelő tetemes részét a kisnyilasok czimén, huzamosb időre haszonbérbe bocsátani s ezáltal a közlegelőt megszoritani, mely felett csak a közbirtokosság egyeteme rendelkezhetnék jogosan; mely megesonkitása a belsőlegelőnek a mult 1863-dik száraz évben keservesen boszulta meg magát a szarvasmarhatenyésztés csökkenésére sőt majd megsemmisülésére irányolott visszahatásánál fogva.

Ezenkivül a gyepmesteri lak — és a hatházi ut közelében, a belsőlegelőből eladott a város 70 hold körüli területet s több házhelyet kiszakitott saját javára, a polgárok egyetemét illető községi jószágból, ennek megkérdezése nélkül; továbbá 200,000 frtnyi adósságot vett fel a város és azt a polgári vagyon természetü ohati külső birtokra tábláztatta, a polgárok egyetemének megkérdezése nélkül.

1864-ben pedig 600 holdnyi területnek végkép eladását elhatározta ugyancsak a belsőlegelőből, mely a telekkönyv szerint is polgári birtok, községi jószág; igaz, hogy a mostani községtanács is megerősité ezen eladást; de a községtanács, mint nem a városi polgárság által választott gazdasági képviselet, e tekintetben a városi lakosság érdekeit nem képviselheti.

Már ezen folytonos jogfoglalások, ezen önhatalmu rendelkezések, méltó aggodalommal tölték el a városi lakosságot s a veszélyt előre láttatja vele, miszerint a városi elöljáróság ezen uton mindig és folyvást a városi polgárság tulajdoni joga sérelmével és a közvagyonosság tetemes kárára tovább-tovább fog haladni; mely eljárás, természet szerint csak növeli az ingerültséget.

Hogy tehát ezen érdek-surlódásoknak, folytonos jog-foglalásoknak és tulajdoni jogzavarnak eleje vétessék, következők lennének elintézendők:

1.) Engedtessék meg, hogy a város ingatlan vagyonnal biró lakosai, mint közbirtokos-társai, utczánkint gazdasági gyülést tarthassanak, ha kell, tanács-rendőri felügyelet alatt és ezen utczánkint tartandó gazdasági gyülések, utczánkint képviselőket válaszszanak, kik közbirtokossági gyülésben elintézhessék a közös vagyonhoz való jogból kifolyó kérdéseket. És pedig

2.) Állapittassék meg oly kulcs, mely a közös vagyonbeli illetőség arányára nézve a polgárok egyetemét illetőleg alapul vétessék;

3.) Ezen kulcs szerint — mely a belső legelőt és a közös regale-javadalmakat, ugy a faizást illetőleg legczélszerübben a belső háztelek, a külső legelőre nézve pedig a beltelken kivül a külső földbirtok lehet, — szabassék ki az egyes birtokosok arányilletősége; és pedig

4.) A külsőlegelő a kulcs szerint tettleg osztassék fel.

5.) A külső legelőre és az erdő — és regale-jövedelemre nézve, csak törvényes arány — proportio — állapittassék meg, a tettleges felosztás szüksége ezuttal fen nem forogván.

6.) Az igy elkülönzendő belső legelő és a proportionalis illetmények, az egyes birtokosokra nézve telekkönyvileg biztositassanak.

7.) Mindezekre nézve elölegesen szükséges, hogy a közös vagyonok, amennyiben hitelesen felmérve nem volnának, felméressenek és dülönkint osztályoztassanak. Továbbá

8.) A megállapitandó kulcs folytán kiszabandó illetményekről mérnöki terv s a rendbeszedés folytán előállandó állapotról térkép készittessék.

9. Ezen mérnöki munkálatok s osztályozások meghitelesittessenek.

10.) A birtokrendezési költségek és terhek, birtokaránylag, közösen lesznek viselendők.

Ha a magán- és közérdekeknek ekép elég fog tétetni: amint egyfelől a birtok-közösségből kifolyó s elkerülhetlen surlódásoknak eleje vétetik, másfelől az okszerü gazdászat, melynek a biztos tulajdoni jog az alapja, az elkülönitett vagyonokban uj lendületet nyerend és a város polgárai vagyonosodása folytán maga a város is anyagilag boldogabb jövendőnek nézend elébe.

Ime ezek azon általános nézetek, melyek a debreczeni közös vagyonok és javadalmak rendezésére legközelebb vonatkoznak s melyek a városi tanácshoz beadott folyamodvány tárgyát képezik.

Az utczánkint választandó közbirtokossági képviselőknek leend feladatuk, hogy a közvagyon felosztása alapjául szolgáló kulcsot kikeressék s véleményüket megbizóik elé terjesztvén, az igy létre jöendő megállapodás folytán, e nagy fontosságu ügyet közmegelégedésre elintézzék.

Most csak az eszmét akartuk az érdekeltekkel megismertetni s e fontos tárgyat folyvást figyelemmel kisérni és észleleteinket olvasóinkkal közleni, kötelességünknek tartandjuk.

Oláh Károly.

Japán.

(Kivonat. Dr. Zimmermann „Malerische Laender und Volkerkunde" (Berlin 1862) czimü munkájából.)

A nagy sziget, melyet Európában Japánnak neveznek, a benszülöttektől Niphon névvel tiszteltetik. E szigetországnak terjelme körülbelől kétannyi mint a porosz királyságé; az északi szélesség 30 és 40-dik foka között fekszik.

Ezen, az önkény hatalma miatt megközelithetlen ország, sokféle csodás mesékre nyujtott alkalmat s csak az ujabb időkben sikerült az amerikaiaknak kérések és békés ajánlatok, részint komolyan nyilvánitott tenyegetések által a belejuthatást kieszközölni. Azóta több angol, franczia és orosz küldetések jelentek meg ottan s ezen idegen hajók tisztjei fölvételének köszönhetni a földrajzot, mely megközelíti a pontosságot.

Ez ország 1543-ban fedeztetett föl a portugallusoktól; négy főszigetre oszlik az, igen hegyes vidékekkel; a magasb hegyek, bár a mérsékelt öv legmelegebb részén feküsznek, majd egész éven által hóval fedvék. Az országon északkeletről délnyugotra szakadatlanul végighuzódó hegyláncznál nagymennyiségü tüzhányókat láthatni, melyek miatt e szigetcsoport a földingástól sokat szenved. A nyugoti oldal, mely China felé néz, a legtermékenyebbnek látszik. A hegyek nem mivelhetők, de mivel a szigetek talaja jobbára vulkáni romladékból áll s amennyiben a hegyekről számtalan s részben ragadó és bővizü folyam siet alá, átalában véve az egész tartomány földünk legtermékenyebbjei közé tartozik. Ezért a népesség rendkivül nagy, a szántás-vetés és kertmüvelés az egész szigetcsoporton elterjedt: a baromtartás kevésbbé üzetik; az egyedüli házi állatok: szarvasmarha, kicsi lovak, kutyák, macskák s tyukok, mely utóbbiak csak tojásaikért tenyésztetnek, mert a japániak plántakoszttal élnek és halakkal, melyek semmibe sem kerülnek s földjeiket le nem legelik.

A plántúk közt első helyen áll a rizs, mely fötáplálék s a szegényebbeknél csaknem egyedüli, kivevén a halakat, miket magok fognak. A hegyek lábainál a mieinkhez hasonló gabnanemeket termesztik; messzeterjedő theaültetményekkel birnak, emellett gyapotot, dohányt és kendert is termelnek. E szigetek nagymennyiségü s legjelesebb gyümölcsöt termenek s oly szép, mint fölséges szagu virágokat hoznak.

A hegyekben arany, czüst, réz, czin, vas és kéneső, ugy nagymennyiségü köszén találtatik; az ipar legnagyobbszerü kifejthetésére tehát meg van az anyag, de ez elzárkozott nép előtt nincs minta s ugylátszik nincs elég erélye, hogy önállólag valami jelentékenyt teremtsen. A lakosság számát meghatározni nem lehet, a rendkivül kiterjedt földmivelésből hozzávetve, legalább 30 millióra mehet az.

A nép a mongolfajhoz tartozik, a fiatal nők szemvágása oly csapinósan hajlik, mint bármely kalmuk vagy tatárnál, arczbőrük igen fehér s mivel gazdag fekete hajuk van, gyanitható, hogy a faj nem tiszta s malay-vérrel vegyes; kövérségre nem hajlandók, mint például a tisztafaju chinaiak; — testalkatuk általánéve elegans.

A férfiak mértékletesek, dolgozók, vitézek, egyszersmind tanulni vágyók; de különben kemények, boszuvágyók, mire a kegyetlen uralkodás is hatással van, melyhez mérve a chinai uralom lágynak mondható. A legkisebb vétségért a tettes „tizezer darabra konczoltatik;" igy szól az itélet; tény, miszerint a szerencsétlen, meztelenül egy karóhoz köttetik s kardokkal szétkonczoltatik; természetes, hogy e szétvagdalásból nem épen 10,000 darab kerül ki, de annyi igaz, hogy az elitélt eléggé kinoztatik, mig attól a halál fölmenti. E büntetés leginkább azon hivatalnokokra szabatott, — kik megengedék, hogy a főszigetre idegen lépjen.

Hogy a férfiak sok stoikus bátorsággal birnak, eléggé jelzi a párbaj módja; ha valaki — elég elökelő, elégtételt követelhetni — másik által magát sértve érzi, enhasát fölmetszi, hogy belei kifordulnak s véres kését megsértőjéhez küldi; ez a polgári becsület elvesztése alatt köteles saját hasát még ugyanazon nap fölmetszeni.

Meg kell vallanunk, hogy ha a párbaj ily neme náluk divatoznék, alig kellene törvény a párbaj ellen.

A japániak viselete nagyon sajátszerü, a férfiak szakállukat s hajukat lenyirják, nehány szálat hagynak a tarkón s fültöveken, igen hü ujju hálókabátot öltenek, az ujjak elölről bevarrva képezik a zsebeket; fövegről szó sincsen, kivevén ha eső esik; a nap ellen ernyőkkel védik magukat; a kabátból sokat vesznek magukra, melyeket öv tart össze, melyről a kabátok felső része lecsügg, miáltal a test körül ismét egy nagy zseb keletkezik; az övbe vannak szurva a fegyverek; nadrágot csak utazáskor hord a japáni, lábain papucsot visel.

A nők épen igy öltözködnek, de fejeiket nem nyirják meg, sőt hosszu szép fekete hajukat örömest mutogatják, de csodálatos szokásból szemöldjeiket a legutósó szálacskáig kitépvén, helyébe fekete tussal tetszés szerinti szemöldöt huznak. Nemritkán husz öltönyt is vesznek magokra, ha a házból kimennek, mi ugyan az elökelőknél ritkán, vagy épen nem történik, bár sem ök sem a középosztálybeliek nem záratnak el szem elől s tetszés szerint járhatnak-kelhetnek. A férfiak törvény szerint csak egy nővel házasodnak, de mint a törökök, tetszés szerint vehetnek magokhoz ágyasokat, mennyit eltarthatnak; a feleségnek nincs joga az ellen panaszkodni s mivel ez általános népszokás, eszébe sem jut.

A japániak sok munkában igen ügyesek, jóval felülmulják a chinaiakat az asztalos-, eszterga-, s fénymázmunkában; rendkivüli jelességü aczélmüveket készitenek, finom porczellánt, selyem és gyapotszöveteket kiváló szinekben s gyönyörü kelmékben.

Épitészetükről nem sok szépet mondhatni; házaik fából s földszint épitvék s a sok földrengés miatt igen vékonyan s épen ezért semmi hatással nem birnak. A falak papirral ragasztvák be, temérdek ablakkal áttörvék, melyek üveg helyett olajos papirral láttatnak el, nyáron ezt is félreteszik, — ugyhogy az ablakokon csak a papirt tartó rostélyocskák maradnak. A belső osztályokat — mint a chinaiaknál — mozditható vékony falak zárják el egymástól.

A leggazdagabb s legelőbbkelőek háza is épen ugy van épitve, mint az egyszerü kézmüvesé, csupán a nagyobb terjelem s belső fölszerelés teszi a különbséget; például a gazdag ur, falait nem papirral, de gyapot vagy selyem - sokszor igen drága kelmével vonatja be s az olajos papir helyett igen vékony s átlátszó porczellántáblákat tetet ablakaiba.

A gazdagok házai többnyire szép kertekben vannak, hol elég nevetségesen veszi ki magát egy-egy agyagból s papirgyurmából készült szép fénymázzal bevont szikiatömeg, a boltives hidacska melyre föl az ember lépni, mert gyufaszálakból látszik alkotva, ugyszintén a nagy gonddal s fáradsággal törpén dpolt fácskák csoportozatja. E nemben többre vitték a müvészetet mint a chinaik. Gazdag emberek házaiban nem ritkán láthatni egy fénymázos asztalon kertecskéket, ugrókutakkal, melyekből patakcsák erednek s porczellán vezetéken csergedeznek a kert tömkelegén keresztül; kacskaringós utakkal, behintve aranyporral, vagy aranyszinü csillommal; a patakokon hidacskákkal, — melyek finoman hasgatott bambuszrudából készitvék; végre száz meg száz virágzó s gyümölcsöző fákkal, melyek két, többnyire pedig egy arasznyi magasak. A mükertészek ily müvei kimondhatlan árakkal fizettetnek s valóban hihetlen munkát és türelmet is kivánnak azok; fákat ültetnek s növelnek cserepekbe, miáltal törpe fák állanak elő, ezeket jól mivelik, mig gyümölcsöt hoznak, melyek tökéletesen megérni hagyatván, magvaikat már kisebb cserepekbe ültetik s igy viszik nemzedékről nemzedékre; de közel harminez évre van szükség, mig az ötödik vagy hatodik nemzedéknél hat hüvelyknyi magas, virágzó s termő szilvafákra szert tehetni. Ily sok munka, türelem s időpazarlásnak megfelelő aztán az érték is.

Különben a gazdagoknak szép kertek birása, a középosztálynak nyilvános kertek látogatása csaknem egyedüli mulatság a japániaknál, mit négykaróju házaikon kivül élvezhetnek; mert sem szinjátékuk sem operájuk nincs, sem oly másnemü mulatsággal nem birnak, mi hasonlitható azokhoz, mikben az európaiak nagy választásban részesülnek. A nyilvános kertek, theakerteknek neveztetnek s ott a testi élvezet: thea, forró arak vagy égettbor s dohányból áll. A ház közelében azonban nagyszámu sátorszerü osztályok vannak, egymástól bokrok s olaszfalakkal elválasztva, hol magoknak a japániak a theát kiszolgáltatják, mit mindig fiatal lánykák teljesitenek, kiknek aztán nem szabad a tulszeméremest játszani; ezenkivül vannak más mulattatók is: kötéltáncosok, birkozók, tüzevők, különféle hangszerjátszók, kik tarka zavarban erőködnek a mulattatást, lehető változatossá tenni. E theakertek látogatása semmi becstelenséget nem von

Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára

Jelzet: G485; Z6061

magára s igy a lakosok nem várják be az estét e mulatságok élvezésére, hanem a kerteket napközben is látogatják.

A japáni kormányzás a lehető legnagyobb önkényü, minő e földön létezik. Vannak ugyan törvényeik s vérrel látszanak azok irva, mert majd minden vétség halállal büntettetik, de minden hatalomfőnek szabadságában áll bünt találni s oly büntetést szabni arra, minő neki tetszik, a büntetést különösen a gazdagoknál az egész családra kiterjeszthetni, hogy azok javai elvétethessenek, mi egészen addig tart, mig egy még hatalmasabb, ebben is vétket találván, sok ártatlan vér boszulójává válik. Végre minden japáni élete fejedelme kezében van, ki Kubo, Kubosamo vagy Taikosamo (legnagyobb ur) névvel tiszteltetik.

Az 1142-ik évig tökéletes papi uralom uralgott Japánban, melynek feje a pápa, vagy Dairi, volt az ország feje is, ura minden abban levőnek, a vallás legmagasbb feje, korlátlan ur a lelkiismereteken, kit vétkesnek mondott, az bünös volt, kit fölmentett, az büntelen.

Az emlitett évben a korona nagy vezérében a hadsereg főparancsnokában egy második hatalom támadt az országban, miáltal a Dairi főhatalma jelentékenyen csökkent s azóta soha nem nyeré vissza előbbi magasságát, mig végre valódi árnyéppé süllyedett az, mert a Dairi valódilag a Taikosamo foglya; még mindig isteni tisztelgésekkel illettetik ugyan s a legrégibb vallásalapitó Buddha közvetlen utódául tartatik, de nagykiterjedésü palotájában s kertjében a nép számára mindig láthatlan, örök és kémektől környezve, szomoru életet él, de a neki adózott tisztelet árnyéka oly jelentékeny, hogy például a császár öt minden nagyobb országos ügyekben megkérdi s tanácsát követi is, ha épen neki ugy tetszik; a Dairinak azon örömet is megengedik, hogy a császárnak tiszteletrangot osztogasson, de azért a kormányzásba befolyásának semmi nyoma.

A haderő igen jelentékenynek mondatik, ahoz tartoznak valamennyi örökös herczeg fiai, kik között a tartomány föl van osztva, nehogy urok ellen fölkeljenek. A gazdag földbirtokosok fiaiból álló ezen nagy hadsereg kezességül szolgál a császárnak az apák hüségéről.

Ezenkivül a harczosok közé fölvétetik, ki arra hivatva van A sereg létszáma félmillió, nem számlálva ide az örökös herczegek által saját kedvtelésükre tartott testőrséget, de a harczosok csak nyilakkal s lándzsákkal fegyverezvék, kevésnek van gyujtó puskája, melyek a legrégibb időkből, a portugallusokkal folytatott kereskedés korából származnak.

Ezek, kik e szigeteket fölfedezték, midőn 1543 ban Fernandó Mendez Pinto, tengeri vihar által oda hajtatott, élénk kereskedést fejlesztettek hajóikkal, melyeket kormányuk időről időre odaküldött. Akkor jutott eszébe szent Xavér Ferencznek odamenni, s a keresztyén vallást terjeszteni, mi igen szépen sikerült is, amennyiben az ázsiai népek általában minden vallás iránt türelmesek. — Nem igy volt már a jezuitákkal, kik megerősödvén ottan, a legnagyobb türelmetlenséget tanusitották, s különösen pénzszomjuk miatt saját hiveiket is elidegeniték. Sok száz japáni herczeget s a köznépből szám nélküli tömeget sikerült a keresztyén hitre téríteniök, de a miattok fenyegetve lett országnagyoktól kiüzettek s a régi vallásbeli papok segélyével a legkegyetlenebbül üldöztettek. Ez elsőben 1597-ben történt, de még akkor nem a keresztyénség, hanem csak a kapzsi papok üldöztettek; de amint a papok ezen nem okulva, türelmetlenségüket a máskint gondolkozók iránt mindinkább kiterjesztették, végre 1622-ben valóságos irtóháboru vette kezdetét a keresztyének ellen s egész 1632-ig folyt az, midőn Japánban az utósó keresztyének is elvérzettek.

Mondják, hogy akkor a hollandiak is segédkezet nyujtottak a japániaknak a keresztyének üldözésében s azok kiirtásában, állitólag gyalázatos kereskedelmi irigységből. — Midőn ez árulók e tartományt magok is kerülni kényszerültek, a legaljasabb föltételeket is elfogadták, nehogy árulásuk gyömölcsét elveszitsék, miáltal a japániak megvetését a legnagyobb mértékben vonták magukra, de elérték a czélt, miszerint ottan, bár nagy korlátok között, megtürettek.

Évenkint például csak három hajót küldhettek oda, melynek terhe 300,000 piasztert érőnél többre nem rughatott; egyetlen kikötő volt Japán legdélibb csucsán, a Nangasaki, hova befuthattak s a Desima nevü sziget mesterségesen alkotva, 700 lábnyi hosszal, 200 láb széllel volt az egyedüli, hol a hollandiak egyetlen utczává alakitott faházikókban lakhattak. Mihelyt horgonyt vetett a hajó, azonnal meglepték azt a rendőrök, a kormányrud kivétetett, ágyuk, lőpor, és fegyverek kiszállittatván, a rendőrség felügyeletére bizattak, a tulságos haszonbér a szigettől megfizettetett s a cserébe hozott áruczikkek hatósági föltigyelet alatt a sziget raktáraiba vitettek. A szigetnek csak két bejárata volt, körüskörül a leggondosabban ellátatott karózattal, a hollandiak csupán ez egyik bejáraton juthattak a szigetbe, mely azonnal bezáratván, a kimenet a másikon történt, hol a szigetet a várossal egy fahid köti össze; éjjel e kijárat is bezáratott s a hollandiak teljes fogságban valának.

A szigeten kivül levert czölöpök jelölék a határt, meddig a japániak üzlet végett a szigethez közeledhettek, a hid volt a vásártér. Csak hitelt tolmácsok érintkeztek a hollandiakkal, azok becsülték meg a czikkeket, mikért japáni portékák adattak által. A hollandiakkal minden érintkezés halállal büntettetett. Az idegenek saját szigetjükön sem tarthattak istenitiszteletet. Elinduláskor a hajó megvizsgáltatott, nem találtatik e tiltott áru azon; egyedül a császárnak volt kereskedéshez joga s e jog a legszigorubban ellenőriztetett.

Az ujabb idők hihetlen változást idéztek elő. Miután az egyesült államok Parry Commodore alatt 1853, 54 és 55-ben Japánba hajórajt küldöttek s fényes ágyuikkal kereskedelmi egyezséget erőszakoltak ki, az üzlet meglehetős szabaddá lőn; a különbséget a mostani s a portugall s hollandi régibb kereskedés között eléggé kitünteti „Souvenirs d' une ambassade in Chine et en Japon en 1857 et 1858 par M. de Mogues" czimü emlékiratnak következő kivonatja.

(Folyt. köv.)

Debreczeni hirmondó.

❑ Az elmult év utósó napját a jövő szebb napok reményében s a beállott ujév rovására vidáman tölté el városunk. Derült, kedélyes családi körben igyekezett bucsut venni az ó évtől, mely oly kevés örömet, de annál több ürmöt nyujta a keserüség poharából, melyet a sors keze szinig tölte számunkra, mitsem gondolva azzal, hogy a jelenkor társadalmi illemszabályai a csordultig-töltést szigoruan tiltják. Csak már legalább az örömek kelyhével bánt volna oly pazarul!.. No de vigaszul szolgál ama kecsegtető remény, hogy ez évben talán a sors is bővebb mértékkel nyujtja áldásait. Az év utósó napjának számosan a kaszinó termeiben mondtak „isten hozzád"-ot, hol a kereskedő ifjuság tartá 10-dik tánczestélyét, mely oly tömött volt, hogy tánczolni is alig lehete; a jókedv azonban nem hiányzott s a mulatság reggelig tartott. Meg kell emlitenünk, hogy most is, — amidőn a hölgyeknél a külföldi ruhaviselet annyira elharapózott, — hölgyeink legnagyobb része magyaros*) öltözetben jelent meg.

** A berettyó- és érszabályozási debreczeni társulat, f. hó 15-kén délelőtt a városház nagy teremében tartandja közgyülését, melyen föképen a társulat kölcsönpénzügyei fognak tárgyaltatni.

** Lapunk utóbbi számában szinbirálónk kérdésbe tevé, hogy „Gritti" czimü drámában Gertrud szerepét miért nem Csabayné asszony játszá? A kérdésre illetékes helyről, mentségül ama fölvilágositást nyerők, hogy a szerepcsere a vendég Molnárnak saját kivánatára történt.

** A szinházi első álczás tánczvigalom f. hó 10-én leend.

❑ A beállott ujév, számos üdvözletet s áldáskivánatot hozott e lap szerkesztőségéhez is. Nem hagyhatjuk itt emlités nélkül azon czélszerü könyvecskét, melylyel a levélhordozók egyike, tisztelőinek kedveskedett. E kis füzet, a postai közlekedésre vonatkozó tudnivalókat s azon postaállomásokat tartalmazza, ahová a levelek Debreczenből küldve, 5 vagy 10 kros postajegygyel bérmentesitendők. Ezenkivül néhány adoma szolgál benne mulattatásul.

❑ A pesti lapok telvék azon hirrel, hogy Debreczenben a katonai törvényszék a napokban több itteni tanulót nehány napi fogságra itélt. Mi e hirt, mint amelynek semmi alapja nincs, légből kapott hirnek tartjuk s mint ilyet, ezennel örömmel czáfoljuk meg.

❑ A farsangi idény alatt a helybeli kaszinóegylet, könyvtára gyarapitására három tánczvigalmat rendezend. Egyike e bálaknak, e hó 25-kén, a második, február 8-kán s az utósó, február 22-kén leend. Hiszszük, hogy a szép czél elömozditása tekintetéből, e diszes és kedélyes estélyeket számosan látogatandják.

❑ A helybeli kertészeti egylet ma délután 3 órakor tartandja köz- és tisztujitó gyülését a Kaffka-ház nagy teremében.

❑ Az év utósó napjának éjén a pecze-sz. mártoni mümalom debreczeni raktárába, az ugyanazon udvarban lakott kocsis betörvén, az ott levő pénzes ládát akarta feltörni, azonban a raktárnok, J. I. köszörüs által, — kit is a kocsis, véghezviendő merényének titkába avatott, — eleve értesült s a pénztár őrizetére két embert rendelt, kik a tolvajkulcsesai behatolt kocsist, — épen amidőn a pénztár fölnyitásához fogott volna, lefülték s megkötözve, illető helyére kisérték. Mint halljuk, az emberséges köszörüs, ki a kocsis kecsegtető ajánlatait el nem fogadá s nemcsak büntársul nem vállalkozott, sőt a bünöst az igazság kezébe szolgáltatá, az érdekelt raktár-tulajdonosok által szépen megjutalmaztatott.

⊙ Tausig Károly, világhirü zongoramüvészünk ma délután 4½ órakor tartja első hangversenyét a polgári kaszinó nagy teremében. Tausig egyike azon ritka müvészeknek, kik a közönség s itészet véleményével való küzdelem nélkül emelkedtek a hir és dicsőség legmagasb polczára. Mióta Liszt a nyilvános hangversenyzésnek korunkban már oly olcsóvá lett dicsőségéről lemondott, — trónja megürült s mi soká kétkedénk: lesz-e vajjon utód, ki azt elfoglalja? Kételyünk alaptalan volt, reményünk valóvá vált s a nagy mester, utódját még éltében szemlélheté. Tausig hangversenyét hangos szavakkal ajánlani városunk müértő közönségének figyelmébe, feleslegesnek tartjuk s egyszerüen csak a nagy müvész változatos müsorozatának közlésére szoritkozunk: 1.) Ábránd „Ördög Róbert" dallamai felett, átirta Liszt. 2.) Bölcső-dal (berceuse) és Polonaise Chopintől. 3.) Lebal: a) Valse, b) Galop, Rubinsteintől. 4.) Magyar Rhapsodia, Liszttől. Az egyes számok közét mükedvelők közremüködése tölti be, kik, mint tudjuk, C. M. Weber „Büvös vadász"-ának nyitányát is előadják. Nagy Gusztáv ur, Arany egyik szép költeményét szavalja.

Meghaltak: Decz. 30. Csapóu. Kiss István l. Juliánna 4 hónapos. Dalmi Mihályné Szücs Erzsébet 54 éves. 31. Váradu. Nagy Mihály l. Mária 2 hetes. Czeglédu. Özv. Szilágyi Mihályné Szabó Sára 74 éves. — 1865 január 1. Pfiau. Kovács József l. Juliánna 1½ éves. Tóth Pál 69 éves. Czeglédu. Huszár József f. Sándor 3½ éves. 2. Pfiau. Özv. Papp Ferenczné Kovács Sára 63 éves. 3. Csapóu. Ujfalusy Soma ur f. Soma 3 hetes. 4. Hatvanu. Özv. Boda Györgyné Ekli Mária 75 éves. 5. Pfiau. Nádas Sándorné Katona Zsuzsánna 27 éves. Özv. Kiss Istvánné Juhász Sára 68 éves. Közkórház. Badar Andrásné Kállai Erzsébet 45 éves. Csapóu. Balogh Mihály f. Mihály 1⅓ éves. Czeglédu. Özv. Balla Istvánné Gombos Mária 65 éves Bagdán János 14 éves. 6. Pfiau. Kovács Mihályné Nagy Erzsébet 77 éves. 7. Csapóu, Vásári József f. András 1⅔ éves.

Közügyek.

** **A magyar gazdasszonyok által rendezendő sorsjáték** huzása f. évi márcz. 1-ig elhalasztatott.

** **Pozsonyban** már készülnek a magyar orvosok és természetvizsgálók elfogadására, kik az idén ott nagygyülésüket tartandják. Bizottmány jelöltetett ki, mely a teendők felől tanácskozzék. Szóban van az is, hogy a gyülés ideje alatt ipartárlatot rendeznek.

** **A hontmegyei kaszinó**, irodalompártolásra, a lapokra szánt 516 forinton kivül, könyvek és komolyabb folyóiratokra 50 forintot szavazott meg.

** **A Győrött rendezendő gyapjuvásár** iránti inditvány, a győrvidéki gazdasági egylet választmányától, véleményadás végett az ismeretterjesztő és kereskedelmi szakosztályhoz utasittatván, jövő 1865-ik évi jan. hó 17-ik napján 9 órakor a győri olvasóegylet teremében tartandó ez érdekben leendő tanácskozmányra, az érdekelt gazdák és kereskedők meghivatnak.

** **Nagyváradon** f. hó 17-én, délelőtt 10 órakor, a biharmegyei gazdasági egyesület közgyülést tartand.

** **A katonai bíróságok** Magyarországon utasittatnak, hogy a folyamatban lévő pereket február végeig fejezzék be, mert azontul a polgári törvényszékeknek adatnak át.

Vidék.

** **Nagyváradon** Reményi két izben tartá hangversenyt. Az első, mint – egyik levelezőnk tudatja — m. hó 26-án volt, a „fekete sas" szállodo nagy termében, hol is nagy számu közönség vön részt azon élvezetben, melyet a müvész játéka nyujtu. Közreműködtek e hangversenyben Kirch Rózu kisasszony, zongorán, Teleszky István és Várady Mór urak, szavalatsikkal, melyek Reményi hangversenyéhez méltóan, igen szépen sikerültek. A 2-ik hangverseny decz. 29-én volt, szintén igen szép közönség előtt. E hangversenyben hallatá magát Reményi, kedves tanitványa Ploteényi Nándorral a „hegedü kettős"-ben. Ploteényit illetőleg annyit ir levelezőnk, hogy meglátszik rajtu, mikép Reményi tanitványa. Közreműködtek ez utóbbi előadás alkalmával: Németh Gizela k. a. „Lamermoori Lucia" dalmünek egy szép ariáját énekelve, mely a közönséget annyira föllelkesité, hogy közkérelemre a kisasszonynak ismételnie kellett. Szavalatával pedig a szép tehetségü Tóth József ur vonta magára a hallgatóság figyelmét a tetszését. Legelénkebb tetszés-zajt okoztak Reményinek „Repülj fecském"-je s „Rákóczy indulo"-ja, melylyel bucsut vön közönségétől, mely oly lelkesülve fogadta s virágfüzérek és csokrokkal árasztá el.

** **Szatmárról** irják nekunk ama szomoru hirt, hogy a jeles készültségü s szép tudományos ismeretekkel birt György Lajos ref. lelkész ur a mult hó utósó napján elhunyt. Özvegységre hagyott neje s 3 kis árvája siratják a veszteséget. Béke hamvaira.

TÁRCZA.

Eldobott gyöngy, drága porszem.

Messze-messze tőle, s mégis közel hozzá
Emlékszel-e rá még,
Akinek merengő lelke elborulva
Követ mint az árnyék?!
Vagy már elfeledted, s ami nála szentség,
Az a tiszta érzés teelőtted semmi?
És hogy az lehessen: — ami eltukarja - -
Hol fogsz lányka olyan szemfödelet venni?

Hisz tudod, hogy amit elfeledni vágyol,
Elfeledhetetlen;
Miért készülsz mégis kinos hosszu harczra,
Emlékeid ellen?
Hiszen szivet adott neked is az isten,
Amely más szív nélkül boldokolva élhet;
Hisz' neked is — amig beérted a multtal —
Emlékezet volt az, ami másnak élet,

Tudod-e leányka, mi az emlékezet?
— Fényes, drága gyöngyszem:
Nem pótolja édes, gondtalan mosolygás,
Nem a hulló könny sem.
S el tudád hajítni mégis ezt a gyöngyöt,
Melyből szebb napoknak tiszta fénye támad?
— Nem gondoltad ugy-e hogy bár nincs előtted,
Járni fog világa mindenütt utánad?

Nem gondoltad ugy-e, hogy a szív, ha egyszer
Szerelemre vágyott,
Hangosan dobogva kéri azt, habár te
Elnémitni vágyod?
És ha megtagadtad, amit egykor érzett
Ujuló reménynyel uj világra várván - -,
Elcserélné majdan ezt az uj világot
A pará nyi multért hullo vére árán

S tudod-e leányka, hogy az eldobott gyöngy
Merre esett töled?
Van ki megkeresse, s oda rejtse, honnét
Soh' se' vész el többet.
Van, kinek szivébe — hogyha boldogságot
A hideg világban nem talál sehol sem - -
Soha nem mulandó sugarat fog szórni,
Ez az eldobott gyöngy, ez a drágu porszem!

Udvardy Géza

Agarász hestórlák.

Nadányi Imrétől.

Ezernyolczszáznégyben, nov. hó 18-án, — mondá atyám, agarászati élményeit folytatva, — agarászati elnök Rhédey Lajos körlevele következtében a péterszegi czeh-dombocskán szokatlan nagy számmal jelentek meg nemcsak az agarász-társaság tagjai, hanem a lovagias mesei mulatságban gyönyörködni kivánó vendégek is. Gróf Csáky László nagyprépost, több kanonok, a nagyváradi vár löparancsnoka, egy idős tábornok, örnagyok, kapitányok: grófnők, uri asszonyságok s kisasszonyok. Tizenkét nap tartott az agarászat. A reggelik, ebédek, kint a gyepen tartottak. Rhédey Lajos és öcsese Ferencz adták ezeket. Este a vacsorákat és éji hálást sorban adták a főurak, szives vendégszeretettel; csak gr. Csáky László sokalta meg, — nem ugyan a társaság tartását, hanem b. böszörményi nyulai fogyasztását. — Gróf Csáky Sándor, bátyját nem csak lehordta e fukarságáért, hanem fejéről le is kapta főpapi csuklyáját sindulót fuvatva, nagy zeneszóval birtokára Margitára költöztette s három egész nap vendégelte a társaságot. Éjszaka, rogyásig tánczoltatta az ifjuságot s dámáit a fáradhatlan Csáky Sándor. Maga is reggelig tánczolt; de azért ő volt az első, napfeljöttekor a lóra pattanásban. „Elég már a nyul-fogatásból!" szólt Rhédey Lajos, az agarászat tizenegyedik napján. — A 120 agár közt ugyis tudjuk már melyek legfutósabbak s kik a gazdák. Lássuk, vajjon azok-e a leghátrább és legerősebb agarak, amelyek a félénk nyulon leginkább kitünteték magokat? Hire jár, hogy Nadányi József „Hector" agara több farkast fogott; szép látványnyal akarván gyönyörködtetni a társaságot, négy falu lakosságát kireudeltem, hogy az Egyed körüli erdőket hajtsák meg a siknak."

Elvitette aztán Rhédey az agarakat Pocsajra, csak az én három testvér ugaram: Hector, Daru és Fattyu tartattak vissza a csutaterén, a sikon az erdőtől mintegy 1500 ölnyi távolságra. Farkasverő három testvér üléük lovainkon: elöl én, Antal bátyám jobb, — Lajos öcsém bal felől mellettem.

A nagy lárma s puskaropogás, három farkast üzött ki a sikra. „Hajh rá!"-t — orditva, megeresztém a Sárgát teljes erőből. Nagy sebességgel rohant három agaram a farkasokra; de csak a Hector lévén valósággal farkasfogó: két testvére kis távolra a vadaktól, megállott. A Hector összeott egy farkassal, de ez igen nagy kan lévén, földhöz vágja ellenfelét. Villámsebességgel rohanja meg hátuiról a két félénkebb agár s lerántja testvéréről a farkast. Ez másodszor is lecsapja a Hectort; testvérei ujra felmentik; maguk sebesen félre ugorván, nem csipheté meg egyiket sem a farkas, melynek nyaka hátrahajtható lévén, nem akadályoztathatá meg harmadizben sem, hogy puliderénél fogva le ne rántassék a Hectorról.

Szép czifra botom volt flam! — folytatá atyám, — a györöki gazdám küldte; de (itta volna be!) szilfából volt s egy ütésre három darabbu szakadt a markomban. Közelit nyargalva Antal bátyám s nagy távolságról hajitván hozzám a botját, igy kiált: „Ne hagyd magad József öcsém, itt az árvatölgyfa, nem hagy ez cserben!" Nem is hagyott biz a flam, annyival inkább, mert Antal bátyád, lováról egyenesen a farkas vállára ugrott s kopasz kézzel megmarkolta a vad két fülét oly erővel, hogy az meczczenni sem tudván, a fejét összetörtük Lajos öcsémmel. Az odaérkezett társaság fenhangon kiáltá: „Éljen a farkasverő három Nadányi! Éljen a 3 csallóközi agár!"

Vigan értünk Esztúrba, Erdődy László borútunk vendégszeretö ösiakába.

A puskás vadászok is diadallal jöttek meg az erdőkről; mert a fő

Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára

Jelzet: G485; Z6061

** **Ármellékről** irja levelezőnk, hogy érkenézi Szlávy Károly ur, életének 62-ik évében elhunyt. Béke lengjen sirja fölött.

** **Aradon** a városi szinügy elömozditására társaság alakult, melynek már eddig 210 tagja van.

** **Hadházról** tudósitanak minket, hogy a mult év utósó napján, az istenitisztelet után, a város alhadnagya egy nem hajdu születésü uri egyénnek, a város katonája által azt izené, hogy „abba a székbe, amelyben ült, többé nemerészeljen menni.“ Volt pedig abban a székben — mint levelezőnk megjegyzi — oly nagy üresség, mint mostanában igen gyakran a debreczeni szinházban, oly nagy üresség, hogy alhadnagy urnak még csak irhás bundája sem ért azon bizonyos urhoz. Lehet — igyszól levelezőnk végsora — ilyesmit el nem hisz minden ember, pedig megtörtént. *)

** **Karczagon** a marhavásárokat, az ott kiütött marhavész miatt betiltották.

* **Kassán** „társalgási egylet“ alakult.

Irodalom.

** Vettük a „Felvidék“ ez évi 1-sö számát, mely eddig Ungvárott jelent meg s most Kassán folytatja pályáját Bánóczy Ferencz szerkesztése alatt. Az első számról itélve, hazánk felső részének e közlönye a czélnak teljesen megfelelend, mire egyébiránt elég kezesség a nevezett lap előbbi két évfolyama is, mely Bánóczy buzgalma folytán mindig érdekes, változatos tartalommal került az olvasó elé. Megjelen e lap hetenkint kétszer, u. m. csötörtökön és vasárnap. Előf. dij: 1 évre 8, — félévre 4 frt.

** Nehány szakértő, időhöz nem kötött „nyomdászati füzetek“-et szándékozik megindítani. E lap föladata lesz, a nyomdászatra készülő fiatal nemzedék oktatása és képezése.

Délesti csemegék.

Visszaemlékezések. Az ős táblabiráknak jeles mintaképe volt Cs. F. urambátyám; sajnos hogy e ritka példányok mindinkább-inkább kevesebbednek. „Tölts egy pipát Jancsi“ szól öreg huszárjához, föl sem pillantván iró-asztaláról, melyen temérdek számu hivatalos iratok s jelentésre váró kiküldetések halmazva hevertek; azon időről van szó, midön a főszolgabirónak a megyei járásban, birónak, békéltetőnek, mérnöknek, orvosnak, katonának, szóval mindennek kellett lennie. „Egyszerre, tekintetes főszolgabiró ur“ válaszolt János, ki a Jancsi nevet egyedül régi urától türte el; — azonban felé sem nézett a pipatartónak, mert még holmi aprócseprő igazitani s rakosgatni valója akadt a szobában. Urambátyám egy egész jelentést megirt azóta az N. határban rosz állapotban lévő hidról — s még sincs töltött pipa. „Holvan máraz a pipa te Jancsi“? „Egyszerre tekintetes főszolgabiró ur“ De már ekkor csakugyan abban hagyta az öreg János a rakosgatást s csak előbb a kandallóba tett vagy három darab fát, hogy vigabban égjen, aztán kiválasztott a sok közül egy jó öblös tajtékpipát; az ezüst kupakon — bár tiszta volt — még egy sort puczovált s megszitálván a különben sem poros pohányt, rendszeresen megtölté s két ujjával egy menyecskeszemü parazsat keresett ki, körmével rányomta a dohányra s oda vivé urának. „Tessék tekintetes főszolgabiró ur!“ — Bizony Jancsi, régen töltöd ezt a pipát; bejó, hogy a világ teremtését nem rád bizták; nem tudom mikor lettél volna velekészen.“ — „Jaj tekintes uram“ válaszolt rögtön János, deres bajuszán egyet csavarintva, — „nem is jó aza hirtelen munka; bizony, ha rám bizták volna, minden másodnap megpihentem volna.“

Ezen urambátyámmal történt az is, midön egyszer az érmelléki hegyről hazajövén, egyik rokona hozzá küldé legényét, tudakolni, hogy igaz-e hogy megvette a hideg a szőllőt? — „Még nem vette meg,“ felelt az öreg ur, „de nagyon alkuszsza.“ — „Instálom alássan nem azt kérdezteti a tekintetes ur, hanem, hogy igaz-e, hogy elvette a hideg a szőllőt? „Mondd meg fiam, hogy ha még el nem vette is, de jegyben jár vele.“ — „Legyen aztán okos az ember az ilyenféle izenésből“ — dünnyögött hazamentében Miska, de szóról szóra ugy mondta el urának, amint izenve volt. — Jól esik az embernek az ilyenekre is visszaemlékezni.

Egy kis hiba. Egy férfi-öltönyraktárba beállit a minap egyik jó ismerősünk, ki ott már többször is meg fordult. Szokatlan nagy kiabálással kezdenek vele az illető segédek társalogni. Ez csak tűri egydarabig, végre okát kéri, miért kiabálnak most egyszerre annyira hozzá, holott ő a legkisebb szót is igen, jól meghallja? — „Bocsánatot kérünk“ szól most egy birkabárány-göndör fejü segéd, egész illedelemmel, „azt hallottuk, hogy a tekintetes urnak egy kis hibája van.“ A vendég jóizüt kaczagott e naiv mentegetőzésre, mert az igaz, hogy igen kurtalátásu, de egyátalában nem siket.

Gyermekember. Nem régen halt meg Nagykállóban egy izraelita, ki jóval meghaladta a 100 évet. Midőn 94-dik évében járt, egy közeli rokona halt meg 73-ik éves korában. Temetésén az öreg izraelita is ott volt s midőn rokonának holttestét meglátta, megcsóválta fejét s igy szólott: „Hm! hm! hogy kell a gyermekembernek meghalni, az idős ember pedig megmarad.“ — Ez az idős ember, ki a 73 évest, gyermekembernek tartotta, élő példával megczáfolta azon scrupulosus nagyhirü angol orvosoknak ijesztő tanát, hogy a pipázás a belőle származó nicotin és narcoticum miatt, az egészségre igen veszélyes hatással van; mert az öreg Izrael szájából soha ki nem szakadt a kurta száru pipa s belőle a legpogányabb erejü kapadohányt, a legnagyobb élvezettel füstölgette. K.

*) Elégge sajnos! Sacrk.

Egyveleg.

Deák Ferenczet, hazánk e köztiszteletben és szeretetben álló nagy fiát, ujév első napján, az 1861-iki országgyülésnek több Pesten időző tagja s a főváros több előkelő polgára üdvözölte.

Szép földbirtok. Herczeg Esterházy Pálnak, hazánkban 32 uradalma: 532 helysége és 276 pusztája van. Tesz e földbirtok összesen: 1150 hold belsőséget, 101,300 hold szántóföldet, 58,700 hold rétet, 530 hold szőllőt, 73,650 hold legelőt, 3900 hold nádast, 329,000 hold erdőt, — s igy az összes földbirtok: 568,230 holdat tesz; holdját 1600 □ ölével számitva

Idö-jóslat. Dr. Sofka szerint, januárhó enyhe, száraz idővel kezdődik; — 6-tól szelek jeleztetnek, melyek 12-től 16-ig gyakran fognak ismétlődni. 6. 10-én hó, ugy 15 és 16 is; később is borongós és szeles. 20-ára hideg, mely 27-től 31-ig tartósan beáll. Általában e hó jelleme nedvesség, hó, szelek és hideg.

Telephon. Igy nevezik azon eszközt, melyen villanytelep segélyével a hangot tetszés szerinti távolságra lehet vezetni s a hang a modulatioból épen semmit nem veszt, csak erejéből. E tárgyban a bécsi akadémiában dr. Pick kisérletet tett s az egy csőbe beleénekelt dallamokat meglehetős távollevő teremben értelmesen lehetett hallani, a hang nem hasonlitott az emberi hanghoz, hanem a gordonka hangjához.

Régi pör. Barczelonában ismét azon érdekes pör a közbeszéd tárgya, mely már 1862-ben is nagy feltünést okozott. 1845-ben ugyanis titokban eltünt Fontanellus marquisnak, a város egyik leggazdagabb bankárjának kisebbik fia. Azt gyanitották, hogy rablók vitték el. A család igen könnyen vette a dolgot, s elmulasztotta a szükséges kutatásokat megtenni Azonban mindamellett a marquis az eltünt fiut, Don Claudiust tette halálos ágyán általános örökösévé. 1861-ben visszatért az eltünt fiu Barcelonába, miután atyja halála hirét meghallotta s idősebb testvérének Lambertnek bemutatta magát, aki öt meg is ismerte. Azonban a meghalt marquis egyik vejének alkalmatlan volt e visszatérés, az elveszett fiut elfogták, törvényszék elé állitották s mint csalót gályára itélték, miután a védelmére rendelt ügyvéd titokszerü uton meghalt. Most egy uj védő lépett föl, ki azt állitja, hogy oly okmányok vannak kezében, melyekkel kétségtelenül bebizonyithatja, hogy az elitélt az, akinek magát mondta. A pör végét az egész város feszülten várja.

Hibaigazitás. — Lapunk utóbbi számában következő sajtóhibák igazitandók ki. Az 1-sö oldal 1-sö czikkének 45-ik sorában ehelyett, elünk: „élünk“, ugyanott az 51-dik sorban, e h szerencse „szeretet“; az „Irodalom“ rovat 1-sö sorában e h. czimalatt „czim alatt“; a „Nyilt-tér“ rovat 11-dik sorában e h. búsi „bécsi.“

NYILTTÉR. *)

Az általunk — a kereskedelmi ifjuság meghivása folytán — mult év utósóján rendezett táncestély alkalmából azzal vádoltattunk, hogy vendégeink egyrészét német nyelven irt levelekkel hivtuk meg. Miután ily levelek létezéséről saját szemeinkkel meg kellett győződnünk, ezennel nyilvánitjuk, hogy nem tőlünk eredtek, létezésükről egész a táncestély kezdeteig nem volt tudomásunk s általában tisztelt vendégeinket, kivétel nélkül élőszóval hivattuk meg. Mivel pedig az elkövetett botrányt azon körülmény is neveli, hogy a kérdéses levelek a lehető leggyarlóbb irálylyal és németséggel irvák: sajnálkozásunkat nyilvánitjuk afelett, hogy köztünk ily könnyelmü és jogával visszaélő egyén találkozhatott és a magunk részéről tiltakozván, az ügy nevetségességét ezennel teljesen reá háritjuk. Debreczen 1865. január 6-án. Dalmy Kálmán sk. Klimo Aurél sk. Tikos István sk. rendező-tagok.

*) E rovatban közlöttekért csupán a sajtóhatóság irányában felelős a szerkesztőség.

Terménytár.

Debreczen. Jan. 7-kén (Heti üzleti-szemle.) A folyó héten a gabonaüzletben semmi változás nem tapasztaltatott; a kinálat ugy, mint a kereslet csekély volt. A buza elhanyagoltatott, rozsból 2500 mérő kitünő 82 font sulyu áru egykézből 1 frt 32 ½ kron elkelt, de ezen ár nem szolgálhat irányul, mivel az illető vevő egy pár hónappal ezelőtt kötött szerződés következtében, ilyen u. ehéz rozs szállitására köteles és 82 fontos rozs csakugyan ritkán található. Egyéb gabnaneműeknek nem volt forgalma. A hetivásáron következő árak alakultak: tiszta buza: 1 frt 90—2 frt 20 kr; rozs 1 frt. 5—10 kr; árpa 90—95 kr; kétszeres 1 frt 40—50 kr zab 75—80 kr; kukoricza 1 frt 10—20 kr. Az időjárás változatos. A vizkereszti országos vásárunk f. hó 8-kán kezdődik. (R.)

Debreczen. Jan. 3. (Kicsinyben.) Tiszta buza 2 frt 10 kr. kétszeres 1 frt 40 kr. rozs 1 frt 5 kr. árpa - frt 95 kr. kukoricza 1 frt 10 kr. zab - frt 80 kr. köles 1 frt 30 kr. Egy mázsa szalonna 24 frt. széna 1 frt 15 kr. szalma - frt 40 kr. 1 font szalonna 36 kr. disznóhus 16 kr. marhahus 13 kr. só 9 kr. 1 itcze disznózsir 44 kr.

Baromvásár. Egy pár jármos ökör 140 frt. egy pár vágó tehén 100 frt. negyedfü tinó párja 150 frt. harmadfü tinó párja 75 frt. rugott borju párja 57 frt. igás ló párja 70 frt. sertés párja 40 frt. juh párja 18 frt.

Arad. Decz. 30. — T. buza 2 frt 25 kr. kétszeres 1 frt 50 kr. rozs 1 frt 25 kr. árpa - frt 75 kr. zab - frt 85 kr. kukoricza - frt 80 kr. 1 mázsa szalonna 30 frt — kr. széna - frt 90 kr. 1 font marhahus 16 kr. (S.)

Érmihályfalva. A jan. 5-én tartott heti vásárban a termények s élelmi czikkek ára következő volt: Tiszta buza mérője 2 frt 40 kr. kétszeres 1 frt 60 kr. rozs 1 frt 15 kr. tengeri 1 frt 20 kr. árpa 1 frt — kr. zab - frt 80 kr. bükköny - frt — kr. lednek - frt — kr. köles 1 frt 60 kr. kása vékája 1 frt 30 kr. paszuly 1 frt 60 kr. kendermag 1 frt 50 kr. kolompér vékája 40 kr. lencse itczéje 5 kr. borsó 5 kr. zsir — kr. olaj 20 kr. szalonna mázsája 24 frt. szalonna fontja 32 kr. sertéshus 14 kr. marhahus 11 kr. hizott liba 2 frt 20 kr. sovány 1 frt 20 kr. tojás darabja 2 kr. (V.)

Gyula. Decz. 30. — Buza 2 frt 20 kr. kétszeres 1 frt 70 kr. rozs 1 frt 30 kr. árpa 1 frt — kr. zab 1 frt 10 kr. tengeri - frt 90 kr. köles - frt — kr. 1 mázsa szalonna 34 frt. széna 1 frt 40 kr. szalma - frt 83 kr. 1 font marhahus 14 kr. (D. F.)

H. Nánás. Decz. 30. — T. buza 2 frt 40 kr. kétszeres 1 frt 80 kr. rozs 1 frt 20 kr. árpa 1 frt — kr. zab - frt 70 kr. tengeri - frt 86 kr. köles 1 frt 30 kr. 1 mázsa szalonna 20 frt — kr. 1 font marhahus 13 kr.

Nagyvárad. Decz. 20. — T. buza 2 frt 30 kr. kétszeres 1 frt 50 kr. rozs 1 frt 10 kr. árpa - frt 90 kr. zab - frt 70 kr. tengeri - frt 98 kr. köles - frt — kr. 1 mázsa szalonna — frt. széna - frt — kr. 1 font marhahus 13 kr.

Nyiregyháza. Decz. 31. — A mai napon tartott heti vásárunkon, a gabnaneműek következő áron keltek, u. m. tiszta buza 2 frt 40—50 kr. kétszeres 1 frt 50—60 kr. rozs 1 frt 20—25 kr. árpa 95 kr — 1 frt. zab 70—80 kr. tengeri uj 1 frt 10—20 kr. köles 1 frt 20—30 kr. kása 2 frt 50—80 kr. paszuly 3 frt 10—20 kr. (K. B.)

Pest. Jan. 5. A gabonaüzletben ma csend uralgott; a kereslet igen középszerü volt; csupán buzára volt a hangulat némileg élénkebb s ebből is leginkább a közép minőségü keresteteti. Eladatott összesen 7—8000 mérő, változatlan árakon. Rozsból nem történt említésre méltó eladás. Árpából mintegy 3000 m. kitünő minőségü kelt el. A repczeüzlet csendes, forgalom csekély.

Sarkad. Decz. 29. — T. buza 2 f. — kr. kétszeres 1 f. 50 kr. rozs 1 f. — kr. árpa - f. 70 kr. zab - f. 70 kr. tengeri - f. 80 kr. köles - f. — kr. (B. A.)

Szarvas. Decz. 30. — T. buza 2 frt 50 kr. kétszeres 2 frt — kr. rozs 1 frt 10 kr. árpa - frt 85 kr. zab - frt 70 kr. kukoricza - frt 90 kr. köles 1 frt 10 kr. egy mázsa szalonna 20 frt. széna - frt 90 kr. egy font marhahus 14 kr. (V. P.)

Tasnád. Decz. 30. — T. buza 2 frt — kr. kétszeres 1 frt 20 kr. rozs 1 f. — kr. árpa - f. — kr. zab - f. 50 kr. tengeri 1 frt 10 kr. köles 2 frt 10 kr. egy mázsa szalonna 18 frt. széna - frt 35 kr. egy font marhahus 11 kr. (A. L.)

Bécsi börze árfolyama.

Január.		2.	3.	4.	5.	6.
5%-es Metalliques	100 frt.	71.75.	72.—.	71.85.	72.—.	—.—
5%-es nemzeti kölcsön	100 frt.	79.90.	80.—.	79.70.	79.90.	—.—.
1860 sorsk. kölcsön	100 frt.	94.75.	94.70.	94.45.	94.95.	—.—.
Hitelintézeti részvények		174.50.	175.60.	172.50.	177.20.	—.—.
Bankrészvények		780.—.	781.—.	781.—.	782.—.	—.—.
Londoni váltók		115.25.	114.80.	115.—.	115.—.	—.—.
Kassai	100 frt	115.75.	114.50.	114.50.	114.25.	—.—.
Arany	1 db.	5.48.	5.47.	5.47.	5.46.	—.—.

mester és rendező Erdödy László, ugy szivén találta a rámenő farkast, hogy az, élet nélkül rogyott a gyepre. Egy másik farkasnak lábait Győri Ferke, az ifju kétcsövüvel törte össze, ki örömében elhajitva a már töltetlen puskát s rálohasult a megszédült vad gerinczére és midőn érezni kezdé, hogy zsákmánya él s mozogni kezd: megmarkolta füleit, erősen, ijedtében egyezni akart a farkassal s teljes erejéből kezdé kiáltani: „Elereszteneiek én téged, ha tudnám, hogy nem bántasz engem.“ Hangos kaczagásra indité a közeledő Erdődyt, Ferkének a farkassal való kiegyezkedési hajlama. Nem lötte le a fő mester a farkast, sem agyon veretni nem engedé Győri alatt, hanem lenyomatván a összekötöztetvén, nagy triumphussal vitette a társaság elé. Egy dombocskán czöveket veretvén le, a farkast hozzá kötöztette s kiszenvedett társait kétfelől, hasra nyujtoztatta.

A hajtók háromszoros napi dijt kapván, a debreczeni Bokák elkezdték a muzsikát. Erdödy ugrott először táncra. Sógora Patay sem késett. Hangosan pengette vas sarkantyuit Reviczky. Beleznay a pocsaji birónét forgatta; mig a Csákyak, Rhédeyek a városi dámákat vitték táncra. A katona-tisztek s a fiatalok a comtesseket és kisasszonyokat szoritották. A vadászok, agarászok, sőt a hajtók is belemelegedtek a táncba. Isten szent ege alatt, sik gyepen feszesség nélkül folyt a táncmulatság, délutáni 5 óráig. Ekkor Rhédey ráhuzatta a Rákóczy-indulót s ennek kiséretében hazódott a társaság Esztárba, Erdödy lakába.

Rhédey meghivására másnap az egész társaság Váradra indult. A városon kivül levő köhidnál összeszedtük magunkat; legelől az elnök Rhédey lovagolt: a két Csáky mellette. Utánok Rhédey Ferencz, Reviczkyvel és Beleznayval; Erdödy, Budaházy Lévayval; Dömandy a két Dobozyval. A két döglött farkast vivő szekéren én, Daru és Fattyu agarainmal; a szekér mellett kétfelől Antal bátyám és Lajos öcsém. A szekér elején levő farkas mellett, fekve a Hector; a szekér hátulján kötve levő élő farkassal szemben Győri Ferke, duplámmal. A második szekér elején az agyonlött farkas és négy vadász, kétcsövü fegyverekkel. A vadakat s legyőzőket vivő két szekeret, két szekéren 12 vadász követte. A fedezetet 12 fiatal agarász képezé.

Püspökiben már a lukosok, — ifjak, gyermekek s fehérszemélyek — kezdték követni az egyesült vadász- és agarásztársaságot. Várad utczáin már annyira szaporodott a nézö sokaság, hogy a Rédeyház kapuján alig tudtunk a nagy tömegtől behatolni. Az utczán végighossza nem látszott az éljenző népnek.

Ebéd vége felé igyszólt hozzám Rhédey Lajos: „József szomszéd! adja nekem a „Hector“ agarát, valaszon érte ezen gjainból 12 ökröt, szekerestől, ekeszerszámmal, harangokkal, csengőkkel együtt; még a béreseket is odaadom hozzá s e folyó esztendőben én fizetem őket. „Méltóságos uram! — feleié, — van nekem tizenkét ökröm — s bizom a jó istenben, hogy még élek, ad nekem mindig 12 ökröt, de azt bizonyosan tudom, hogy ha a „Hector“-t eladom, nem lesz nekem soha többé oly jó agarom. Engedjen meg hát méltóságod, hogy nem adom!“ Ilt szive mélyéből felsohajta jó atyám. Nehány holnap multva, — folytatá beszéddét atyám — egy kétesztendeig házamban tartott ifju ur, betegségem alatt ellopta s Rhédeynek 100 sertésért eladta kedves Hectoromat.

Könyező szemekkel, nagy elkeseredéssel nyilvánitá édes atyám, hogy nem mulattatnat engem többé az agarász hestóriákkal, mert föleg a „Hector“ elorzása által okozott családi szerencsétlenségekre *) visszaemlékezés, elmegyengülésbe hozhatná.

*) Atyám elöadásából tudom a családi szerencsétlenségeket. A fő okozó neve sem titok előttem, azonban az elhaltak iránti kegyeletből elhallgatom. N. I.

Szinház.

(Sz. T.) Jan. 1. „A két Barcsay.“ Történeti dráma 4 szakaszban: irta B. Jósika Miklós. — Az ujév, legalább szinházunkra nézve, szépen köszöntött be. A sártszékek és páholyok nagyrészt telve, az emelet és karzat tömve valának, mi, a jelen körülmények között, nem mindennapi tünemény. Az előadás, egyes kisebb hibákat leszámitva, elégge jól sikerült. Zöldy (Apafi), Bihari (Barcsay Mihály), Foltényiné (Bornemissza Anna) jól játszottak, bár Foltényiné szavalata most sem volt a modorosságtól teljesen ment. Zöldyné kedélyes Orsolya volt, de annál kevesebb tüzet tanusitott Szakál, ki Barcsay Lászlót személyesité. Szakál Rózsa (Zsófia) jobban is tudott volna játszani, de ugylátszik, szerepét nem tartá méltónak arra, hogy egyes finomabb árnyalatok tanulmányozására gondot forditson. Felvonások között Rácz Marczi zenekara közreműködése mellett működött.

Jan. 2. „Az elkényeztetett férj.“ Tréfa 1 felv. Irta Thiboust, forditotta Szerdahelyi Kálmán, és „Chouffleuri urothon lesz.“ Vig operette 1 felv. Franczából forditotta Tarnay Pál, zenéjét szerzé Offenbach. A vigjátékban Foltényi (Hippolite) és Szakál Rózsa (Cuesurine,) sok igyekezetet tanusitottak, bár az utóbbi játéka, szerepét hihetőleg nem olvasván elégszer át, nem volt oly kerek, összevágó, mint e darab első és második előadtatásakor. Az operetteben Foltényi (Chouffleuri), Hessler (Babylus) és Timáréné (Ernestina) érdemelnek említést, bár Timárné ízléstelen öltözködése nem hagyható megrovás nélkül, mintszintén az sem, hogy Szakál Rózsa, Chouffleuri estélyén az előbbi vigjátékban használt reggeli pongyolában jelent meg. Bokody (Petterman) tulzott, Kürösy Ilka (Balandardné) elemében volt. Közönség nem nagy számmal.

Jan. 3. „XII Károly Rügen szigetén.“ Vigjáték 4 felv. Angolból forditotta K. J. Az előadásunk Zöldy (XII Károly), Foltényi (Brokk Ádám) és Szakál Rózsa (Ulrika) játéka kétségtelen érdemet. Szakál (Richel) és Bokody (Merfeld) mint szerelmesek, egyaránt gyöngék voltak. Fehérvári (Mukehold) comicus játéka tapsot aratott. Ligeti (Skiuldsen) és Biharinné (Éva) igyekezettel játszottak, bár az utóbbi szerepét Bánhidy Emiliától szerettük volna látni. Leveröleg kevés közönség.

Jan 5. „A nesteltorony, vagy a bün és büntetése.“ Dráma 5 felv. Irta Dumas Sándor, forditotta Csató Pál. Az est diczőségének koszorujún Zöldy (Buridan), kinek neve a színlapból tévedésből kimaradt s Csabainé (Margit) osztozott, kiknek átgondolt egyaránt müvészi játéka a kisszámu közönség kiérdemlett tapsaiban részesült. Felemlitendők még: Bihari (Hóbert), Szakál (Sándor) az először fellépett Kovács József (Orsini), Bokody (Landry).

Jan. 6. Népelőadásul „A két szarvu ember.“ Szinjáték 5 felv. Szinre alkalmasta Benedek József.

Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára

Jelzet: G485; Z6061

MENETREND

a tiszavidéki vaspályán, 1864. Deczember 1-jétől kezdve, további rendelésig.

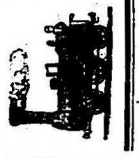

I. Bécs és Pesttől Kassa felé.

		óra	perez	naprész
Bécs	ind.	8	—	este
Pest	„	6	25	reg.
Czegléd	„	9	27	„
Szolnok	„	10	27	„
Püsp.-Ladány	„	1	26	dél.
Debreczen	„	3	—	„
Nyiregyháza	„	4	28	„
Tokaj	„	5	25	este
Miskolcz	„	7	29	„
Kassa	érk.	10	34	„

II. Bécs és Pesttől Nagyváradra.

		óra	perez	naprész
Bécs	ind.	8	—	este
Pest	„	6	25	reggel
Czegléd	„	9	27	„
Püsp.-Ladány	„	1	58	délután
B.-Ujfalu	„	3	13	„
Nagyvárad	érk.	4	38	„

III. Bécs és Pesttől Arad felé.

		óra	perez	naprész
Bécs	ind.	8	—	este
Pest	„	6	25	reggel
Czegléd	„	9	47	„
Szolnok	„	11	2	„
Mező-Tur	„	12	39	délután
Csaba	„	2	56	„
Arad	érk.	5	—	„

IV. Kassáról Pest és Bécs felé.

		óra	perez	naprész
Kassa	ind.	5	—	reg.
Miskolcz	„	7	52	„
Tokaj	„	9	35	„
Nyiregyháza	„	10	34	„
Debreczen	„	12	12	délb.
Püsp.-Ladány	„	1	45	délu.
Szolnok	„	4	44	„
Czegléd	érk.	5	41	este
Pest	„	9	37	„
Bécs	„	6	—	reg.

V. Nagyváradról Pest és Bécs felé.

		óra	perez	naprész
Nagyvárad	ind.	10	6	délelőtt
B.-Ujfalu	„	11	34	„
Püsp.-Ladány	érk.	12	48	délután
Czegléd	„	5	41	este
Pest	„	8	37	„
Bécs	„	6	—	reggel

VI. Aradról Pest és Bécs felé.

		óra	perez	naprész
Arad	ind.	10	15	délelőtt
Csaba	„	12	14	délben
Mező-Tur	„	2	32	délután
Szolnok	„	4	22	„
Czegléd	érk.	5	33	este
Pest	„	8	37	„
Bécs	„	6	—	reggel

A közállomásokról indulás ideje, a minden pályaudvaron kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva.

A debreczeni vásárok alatt Czegléd és Debreczen között, a cs. k. szab. osztrák állam-vasutiránynak személy vonataihoz csatlakozólag, a személy-vonatok mindkét irányban naponkint kétszer fognak közlekedni, miről annak idejében részletes tudósítás fog közé tetetni.

A vasuthoz csatlakozó posta-kocsik menetrende.

Arad—Szeben, ind. Aradról naponkint este 7 órakor. — Érk. Arodra naponkint reggel 7 ó. 35 perczkor. (az utczák korülött fölvétele mellett).

Nagyvárad—Kolozsvár, ind. Nagyváradról naponkint este 6 ó. 30 perczkor. — Érk. Nagyváradra naponkint reggel 6 ó. 40 perczkor. (7—8 utas fölvétele mellett)

Nyiregyháza—Beregszász, ind. Nyiregyházáról naponkint reggel 7 órakor. — Érk. Nyiregyházára naponkint este 5 órakor. (3 utas fölvétele mellett).

Nyiregyháza—Szatmár, ind. Nyiregyházáról hétfőn, szerda és szombat este 6 órakor. (3 utas fölvétele mellett).

Nyiregyháza—Munkács, ind. Nyiregyházáról hétfőn, kedd, csütörtök és szombat este 6 o. — Érk. Nyiregyházára vasárnap, kedd, csütörtök és péntek reggel 2 órakor. (3 utas fölvétele mellett).

Tokaj—S. A. Ujhely, ind. Tokajból naponkint este 7 órakor. — Érk. Tokajba naponkint reggel 4 ó. 30 perczkor. (3 utas fölvétele mellett).

Miskolcz—Eger—Pest, ind. Miskolczról naponkint reggel 5 órakor. — Érk. Miskolczra naponkint este 6 órakor. (3 utas fölvétele mellett).

Kassa—Lócse, ind. Kassáról naponkint éjjel 12 órakor. — Érk. Kassára naponkint éjjel 12 ó. 15 perczkor, (3 utas fölvétele mellett).

Kassa—Przemysl, ind. Kassáról szerda és szombat délután 2 órakor. — Érk. kassára hétfő és péntek délelőtt 10 órakor, (3 utas fölvétele mellett).

Kassa—Munkács—Szigeth, ind. Kassáról naponkint éjjel 12 ó. 30 perczkor. — Érk. Kassára naponkint éjjel 12 ó. 50 perczkor. (3 utas fölvétele mellett).

Kassa—Vácz, ind. Kassáról hétfőn reggel 2 órakor. — Érk. Kassára pénteken reggel 10 órakor. (3 utas fölvétele mellett).

Az igazgatóság.

HIRDETMÉNYEK.

90dik ÁRJEGYZÉK

az „István" gőzmalom gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett, osztrák értékben kötelezettség nélkül.)

A. asztali dara nagy szemü	12	frt.	— kr.
B. ugyanaz apró „	12	„	— „
C. dara középszerü	10	„	— „
0. királyliszt	11	„	— „
1. lángliszt	10	„	— „
2. montliszt	9	„	— „
3. zsemlyeliszt	8	„	— „
4. fehérkenyérliszt 1-sö rendü	6	„	— „
5. ugyanaz 2-dik „	4	„	60 „
6. barnakenyérliszt	3	„	20 „
Kétszeresliszt	4	„	— „
Rozsliszt 1-sö rendü	4	„	80 „
Rozsliszt 2-dik rendü	2	frt.	60 kr.
00. árpakása	11	„	— „
0. árpakása	10	„	— „
1. árpakása	9	„	— „
2. árpakása	7	„	— „
3. árpakása	5	„	— „
4. árpakása	4	„	— „
Árpaliszt	1	„	80 „
Derece	1	„	— „
Lábliszt 1-sö rendü	2	„	— „
„ 2-ik „	1	„	20 „
Korpa	—	„	70 „
Buzanj	1	„	50 „

☛ Minden zsákért 1 frt. 5 kr. lefizetendő. E betétet azonban a vevő visszakapja, ha a zsákot, az elvitteltől számitott legfeljebb 3 hó alatt, hiba nélkul, bérmentesen visszaszállitja.

Debreczen 1865. Jan. 2.

6107. 1864. **P. Hirdetés.**

Sz. kir. Debreczen város törvényszéke mint gyámhatóság részéről közhirré tétetik: hogy a Rieki család tulajdonához tartozó s osztatlan állapotban lévő pecze-szent-mártoni műmalom 1865-dik évi január 16-kán d. e. 10 órakor Debreczenben a városház kis tanácstermében tartandó nyilvános árverésen 1866 évi deczember 31-ig haszonbérbe fog adatni; mely határidőig a kellő bánatpénzzel felszerelt zárt ajánlatok is elfogadtatnak; az árverési föltételek, melyeknek második pontja szerint az árverelők a 17,400 aftban kikiáltandó évi haszonbérnek 10%-át bánatpénzul letenni tartoznak, Szabó Imre törvényszéki tanácsnoknál (Péterfia utcza 975 szám alatt) — kihez a zárt ajánlatok is intézendők, — megtekinthetők lesznek. — Kelt sz. kir. Debreczen város törvényszékének mint gyámhatóságnak 1864 deczember 22-kén tartott üléséből. —

Szabó József m. k. jegyző

Az általános kedvességben levő régibb s a legjelesb uj ***virág-, konyhai zöldség-*** és ***mezőgazdasági magvaknak, gyümölcsszerjéknek, rózsák*** és ***georginákna k 55-dik évfolyami kimutatása*** tőlünk alulirtaktól, Debreczenben ***Áron Manó*** és ***Társa*** uraknál van letéve, kik ily kimutatással készséggel s ingyen kedveskednek, egyszersmind teljesitik a nálunk leendő szives megrendeléseket, melyeknek eleget tenni, kiváló gondunk leend.

Erfurt 1865, januárhóban.

Platz K. és fia,
porosz királyi udvari virágszállitók.

1—3

A debreczeni első nyilvános

VARRÓINTÉZET

(Czegléd-utcza Kaffkaház.)

ajánlkozik mindennemü varrások teljesitésére. Ugyanott kaphatók ***varrógépek*** gyári áron, 5 évi jótállás mellett, 30 forinttól felfelé.

Az intézetben mindennemü

NŐI- ÉS FÉRFRUHÁK

ugy a megrendelő, mint az intézet szövetéből, szilárdan, izléssel és divatszerüleg készittetnek, mirenézve különösen figyelmeztetnek azon t. cz. hölgyek és urak, akik téli öltönyöket gyorsan készittetni ohajtanak. Az intézetbeli ***kimzetnyomda*** nemcsak több ezer mintával rendelkezik, de egy legujabb találmány segélyével minden lehető ábrát lemásol.

Az intézet mindent elkövet, hogy gyors szolgálat, lehetőleg jutányos árak és minden felett szilárd munka által a t. cz. megrendelők tetszését kiérdemelje s a varrógépek iránt lelkiismeretlen kezelők támasztotta előitéleteket megszüntesse.

Vidéki megrendelések levélben is elfogadtatnak, gyorsan és pontosan teljesittetnek. 1 2

Fényirda megnyitása.

Van szerencsém tudatni a t. cz. közönséggel, hogy **fényirdámat** (Czegléd-uteza 27. sz. üzv. Szikszayné assz. házában) mely csin- és czélszerüség tekintetében városunkban páratlan s a legelső bécsi és pesti fénykép-mütermekkel vetélkedhetik, a mai napon megnyitottam.

A levett képek itt helyben fognak lehető csinnal és izléssel kiállittatni.

Árak:

12 darab első	**látjegyalaku kártya**	4	frt —	kr. o. é.
6 „ „	„ „	2	„ 50	„ „
3 „ másolat	„ „	1	„ —	„ „
Középnagyságu kép első példány		4	„ —	„ „
„ „	másolat	1	„ —	„ „
Legnagyobb első példány		10	„ —	„ „
„	másolat	2	„	„ „
Chromo-kép. nagy mellkép		10	„	„ „
„	látjegyalaku-kép	5	„ —	„ „

Ezen uj találmányu chromo-képeket, melyek üde, természethü szinezete páratlannak mondható, a t. közönség figyelmébe különösebben is ajánlani el nem mulaszthatom.

12 látjegyalaku képnél két, 24 példánynál három állás vétetik fel.

Beküldött arczképek, tájképek, szóval mindennemü másolatok a fentebbi árak mellett készittetnek.

☛ *Az angaképek (matrice) fentartatnak, utólagos megrendelések, bármikor eszközölhetők. Egyes látjegyalaku kép 40 krjával kapható.* ☚

Vállalatomat a nagyérdemü közönség szives pártfogásába ajánlva —

Maradtam Debreczen 1865, január 7.

Gondy Károly
festész és fényképész

1 5

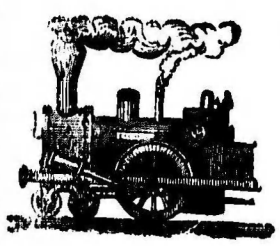

Nro. 10,688.

Cs. k. szab. tiszavidéki-vasut

Hirdetmény.

A közelebbi debreczeni országos vásár alatt 1865-dik évi január 3-kától bezárólag január 18-káig, a jelenleg Czegléd és Debreczen között közlekedő rendes személy-vonatokon kivül naponta még egy második vegyes-vonat fog közlekedni oly módon, hogy a Debreczenbe menendő, esti 8 óra 24 perczkor Czegledről, a Pest felé menendő pedig esti 10 óra 29 perczkor Debreczenből indul el.

Ezen intézkedés mellett a Pesttel egyenes összeköttetés s pedig Debreczen felé: a Pestről 5 óra 35 perczkor délután, Pest felé pedig a Czegledről Pestre 6 óra 29 perczkor reggel elinduló vonatokkal fog eszközöltetni.

3—3 **Az igazgatóság.**

6054. 1864. **P. Hirdetmény.**

Debreczeni származásu, azonban ismeretlen tartózkodásu és keresztnevü Szebeni leányok, özvegy Gulyás Mihályné Kajtor Erzsébet találával megnyilt örökségről oly felhivással értesittetnek: miszerint 80 aft készpénz örökségük átvétele végett, e törvényszéknél — ezen hirdetmény beigtatásától számitandó egy év és egy nap alatt jelentkezzenek; ellenkező esetben az illető örüksöknek fogván az kiadatni. — Kelt Debreczenben a városi törvényszéknek mint gyámhatóságnak 1864. évi decz. 22-én tartott üléséből.

Szabó József
2 3 jegyző.

Juh-eladás.

A munkácsi és sz. miklósi uradalmak részéről **220 darab hizott öreg-ürü** és **anyajuh** eladandó. — Venni szándékozók Munkácson az uradalmi főtisztség irodájában értekezhetnek. 2 3

1567. 1864. **Árverési hirdetmény.**

Sz. kir. Debreczen város törvényszékének telekkönyvi tanácsa által közhirré tétetik, miszerint Sporni Jánosnak s nejének Kallix Katalinnak Piacz- (tizenharom város) uteczai 1636 számu 500 aftra becsült házuk, 1865. évi január 11. szükség esetében február 13-ik napjainak d. u. 2 órakor a helyszinén tartandó nyilvános árverés utján bíróilag el fognak adatni.

Az árverési feltételek a telekhivatalnál megtekinthetnek. — Kelt Debreczenben a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864. decz. 14-kén tartott üléséből. 3—3

1350. 1864. **Árverési hirdetés.**

Sz. kir. Debreczen város törvényszékének telekkönyvi tanácsa által közhirré tétetik, miszerint Jeney Imréné Rutkai Jozefának elepi pusztan levö 15,425 aftra becsült $28^{3}/_{4}$ rész nyilas tanyaföldje, a rajta levő gazdasági épületekkel együtt 1865. február 7. szükség esetében márczius 7-dik napjainak d. e. 11 órán a helyszinén tartandó nyilvános árverés utján bíróilag el fog adatni. — Az árverési feltételek a városi telekhivatalnál megtekinthetnek. — Kelt Debreczenben a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864. nov. 9-kén tartott üléséből. 3—3

1372. 1864. **Árverési hirdetés.**

Sz. kir. Debreczen város törvényszékének telekkönyvi tanácsa által közhirré tétetik, hogy László Dániel péterfiai 989 számu 1500 aftra becsült házа külső földével 1865 april 19. szükség esetében május 15-dik napjain d. u. 3 órakor a helyszinén tartandó nyilvános árverés utján bíróilag el fog adatni. — Az árverési feltételek a telekhivatal irodájában megtekinthetnek. — Kelt Debreczenben a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864. nov. 9-kén tartott üléséből. 3 3

Árverési hirdetés.

A debreczeni királyi váltótörvényszéknek 1864. évi decz. hó 31 n. 12,483 szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhirré tétetik, miképen Roth Elkán mint felperes részére Pintér Károly mint alperestől 463 frt váltói tartozás s járuléka erejéig lefoglalt ingóságok, nevezetesen férfi-ruhakelmék s butorok Spitzer testvérek szécheny-uteczai raktárában folyó évi januárhó 9. napján d. e. 9 órakor nyilvános árverés utján készpénzfizetés mellett el fognak adatni. — Mire a venni kivánók meghivatnak. — Debreczen 1865, januárhó 3. — Mocsy József váltótörvényszéki kikuldött végrehajtó. 1—1

Kiadó: a debreczeni szinügyegylet.

Felelős szerkesztő: Sárváry Elek.

Debreczen. 1865. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára

Jelzet: G485; Z6061